

Силабус освітнього компонента Програма навчальної дисципліни

Фінансові системи зарубіжних країн та міжнародні фінансові інституції

Шифр та назва спеціальності

072 – Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Інститут

ННІ Економіки менеджменту і міжнародного бізнесу

Освітня програма

Фінанси і банківська справа

Кафедра

Обліку і фінансів (205)

Рівень освіти

Магістр

Тип дисципліни

вибіркова

Семестр

2

Мова викладання

Українська

Викладачі, розробники

Волоснікова Наталія Миколаївна

nataliia.volosnikova@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцентка, завідувачка кафедри загальної економічної теорії НТУ «ХПІ»

Авторка та співавторка понад 75 наукових та навчально-методичних робіт. Курси: «Макроекономіка», «Мікроекономіка», «Основи економічної теорії», «Ділове спілкування та бізнес переговори», «Фінансовий менеджмент» та інші.

Детальніше про викладача: <http://web.kpi.kharkov.ua/oet/pr-vukl-sklad-uk/>

Яцина Вікторія Валентинівна

Victoriia.Yatsyna@khp.edu.ua

Кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри загальної економічної теорії НТУ «ХПІ»

Досвід роботи понад 20 років. Авторка понад 90 наукових та навчально-методичних праць.

Провідна лекторка з курсів: «Економічна теорія», «Мікроекономіка», «Основи підприємницької діяльності», «Основи ведення бізнесу».

Детальніше про викладача: <http://web.kpi.kharkov.ua/oet/pr-vukl-sklad-uk/>

Загальна інформація

Анотація

Дисципліна спрямована на отримання студентами навичок навігації у сфері міжнародних фінансів та засвоєння принципів функціонування світових фінансових центрів у цілому та їх окремих ланок, взаємодії бюджетної та податкової політики, організації міжбюджетних відносин з подальшим аналізом фінансової інформації за допомогою застосування сучасного фінансового інструментарію.

Мета та цілі дисципліни

Полягає у формуванні системи знань щодо ролі, функцій та значення міжнародних фінансових систем та інституцій у глобальній економічній системі, умінь здійснення аналізу та оцінки діяльності міжнародних фінансових ринків, а також їхнього впливу на фінансову стабільність, розвиток країн та глобальну економіку загалом.

Формат занять

Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль - залік.

Компетентності

ЗК4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК8. Здатність працювати в міжнародному контексті.

СК2. Здатність використовувати теоретичний та методичний інструментарій для діагностики і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування. |

Результати навчання

ПР01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР03. Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР05. Вільно спілкуватися іноземною мовою усно і письмово з професійних та наукових питань, презентувати і обговорювати результати досліджень.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПР08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР10. Здійснювати діагностику і моделювання фінансової діяльності суб'єктів господарювання.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи та страхування та оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.

ПР13. Оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): лекції – 32 год., практичні заняття – 16 год., самостійна робота – 72 год. |

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Фінансовий менеджмент
Міжнародні стандарти фінансової звітності

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Лекції проводяться в інтерактивній формі з використанням мультимедійних технологій та передбачають поряд із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та аналіз кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Практичні заняття проводяться з використанням проектно-орієнтованого підходу до навчання, ігрової методики, кейс-методу та акцентують увагу на використанні сучасних інформаційних технологій. Навчальні матеріали доступні студентам за допомогою інструментів Office 365.

Є можливість зарахування результатів неформальної освіти у випадку, коли вивчена дисципліна співпадає із запланованими результатами навчання (компетентностями) або має несуттєві відмінності, а також близька за обсягом і змістом (не менше 75 %).

Програма навчальної дисципліни

Теми лекційних занять

Тема 1. Загальна характеристика та основи побудови фінансових систем зарубіжних країн

Структурні особливості та основні елементи світової фінансової системи. Організація та інструменти міжбюджетних відносин. Основні риси сучасних податкових систем. Взаємозалежність фінансових систем різних країн, глобалізм у світовій економіці.

Тема 2. Фінансові системи країн Західної Європи: Великобританія, Німеччина, Франція, Швейцарія

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 3. Фінансові системи країн Центральної та східної Європи: Польща, Чехія, Румунія, Болгарія

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 4. Фінансові системи Скандинавських країн: Норвегія, Швеція, Данія, Фінляндія

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 5. Фінансові системи країн Азії: КНР, Індія, Південна Корея, Індонезія

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 6. Фінансові системи країн Азії: Японія, Тайланд, Ізраїль, В'єтнам

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 7. Фінансові системи країн Північної Америки: США, Канада, Мексика

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 8. Фінансові системи країн Південної Америки: Бразилія, Венесуела, Колумбія

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 9. Фінансові системи Австралії та Південно-Африканської Республіки

Загальна характеристика національної економічної моделі. Бюджетна та податкова система країн. Банківська система та фінансова інфраструктура. Тенденції і проблеми розвитку фінансової системи.

Тема 10. Сутність та особливості міжнародних фінансових інституцій

Роль міжнародних фінансових організацій у сучасній економіці. Сучасні тенденції процесів економічної інтеграції і глобалізації. Зміст і завдання міжнародних фінансових інституцій.

Тема 11. Основи фінансової діяльності Міжнародного валютного фонду

Вплив діяльності МВФ на функціонування міжнародних фінансів. Кредитні продукти та механізми фінансування МВФ. Переваги та недоліки фінансової політики.

Тема 12. Фінансова діяльність Групи Світового банку

Загальна характеристика організацій, що входять до складу Групи Світового банку. Джерела залучення фінансових ресурсів організацій Групи Світового банку. Аналіз діяльності групи.

Тема 13. Основні засади фінансової діяльності Міжнародного банку реконструкції та розвитку
Фінансові цілі та функції МБРР. Системний аналіз кредитних продуктів МБРР. Види інвестиційного фінансування МБРР.

Тема 14. Особливості функціонування Міжнародної фінансової корпорації

Загальні принципи фінансової діяльності МФК. Аналіз основних індексів МФК для ринків цінних паперів, що формуються. Дослідження циклу фінансування проектів МФК.

Тема 15. Міжнародні фінансові інституції країн Європи та Америки

Загальна характеристика та побудова фінансової діяльності фінансових інституцій Європи та Америки. Порівняльна характеристика органів правління та повноважень ЄБРР, ЧБТР, ЄІБ, ПІБ та міжнародних фінансових організацій Америки. Аналіз умов фінансування проектів за рахунок коштів міжнародних фінансових організацій Європи та Америки.

Тема 16. Міжнародні фінансові інституції Африки, Азії, Австралії та Океанії

Мета та завдання діяльності міжнародних фінансових організацій Африки, Азії, Австралії та Океанії. Аналіз організаційної структури міжнародних фінансових організацій Африки, Азії, Австралії та Океанії. Загальні риси та відмінності у діяльності міжнародних фінансових інституцій країн

Теми практичних занять

Тема 1. Типологізація фінансових систем зарубіжних країн

Розгляд кейсів про взаємопов'язаність фінансових систем різних країн. Аналіз впливу політичних чинників на державні фінанси в демократичному суспільстві.

Тема 2. Фінансові системи європейських країн

Порівняльна характеристика фінансових систем країн Європи. Визначення особливостей функціонування систем. Формування тенденцій розвитку та загальних перспектив щодо подальшого вдосконалення принципів управління фінансовими системами.

Тема 3. Фінансові системи Скандинавських країн та країн Азії

Аналіз державної підтримки регіонального розвитку та основних напрямків податково-бюджетної політики Скандинавських країн. Визначення особливостей «шведської моделі» та фінансового вирівнювання. Оцінка реформ регіональних та місцевих органів влади азіатських країн у сфері фінансів.

Тема 4. Фінансові системи Північної та Південної Америки, Австралії та Південно-Африканської Республіки

Складання порівняльної таблиці фінансових систем Америки, Австралії та Південно-Африканської Республіки із визначенням ключових критеріїв відмінності та загальних рис. Розгляд тенденцій і проблем розвитку бюджетних та податкових систем країн. Оцінка стратегій управління фінансами та аналіз майбутніх перспектив функціонування.

Тема 5. Оцінка впливу міжнародних фінансових інституцій на розвиток глобальної економіки світу

Формулювання основних цілей та завдань створення всесвітніх та регіональних міжнародних інституцій. Визначення напрямків діяльності міжнародних організацій. Аналіз світового досвіду, висвітлення загальних проблем та негативних тенденцій у діяльності фінансових інституцій.

Тема 6. Основи фінансової діяльності Міжнародного валютного фонду та групи Світового банку

Шляхи забезпечення сталого розвитку та надійності міжнародних відносин розроблені МВФ та групою Світового банку. Аналіз результатів діяльності всесвітніх фінансових інституцій. Джерела утворення капіталу та кредитні програми.

Тема 7. Міжнародного банку реконструкції та розвитку та Міжнародна фінансова корпорація

Фінансові цілі та функції МБРР та МФК. Системний аналіз кредитних продуктів. Дослідження циклу фінансування проектів та аналіз основних індексів інституцій.

Тема 8. Регіональні фінансові інституції

Порівняльна характеристика органів правління та повноважень регіональних міжнародних фінансових інституцій. Визначення цілей та напрямків функціонування міжнародних організацій. Форми здійснення кредитно-інвестиційної діяльності.

Теми лабораторних робіт

Лабораторні роботи в рамках дисципліни не передбачені.

Самостійна робота

Курс передбачає виконання індивідуального завдання – написання реферату за проблемними питаннями дисципліни. Результатом самостійної роботи є вибір і розкриття теми дослідження, яка оформлюється у письмовий звіт та готується презентація. Студентам також рекомендуються додаткові матеріали (відео, статті) для самостійного вивчення та аналізу.

Література та навчальні матеріали

1. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн. Київ: Кондор, 2021. 364 с.
2. Міжнародні організації: Навч. посібник/ Т. В. Стройко. – К.: КондорВидавництво, 2018. – 250 с..
3. Карлін М. І., Проць Н. В. Фінанси зарубіжних країн: конспект лекцій для студентів заочної форми навчання. Луцьк: Вежа-друк, 2022. 103 с.
4. Савастеева О.М. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. / Савастеева О.М. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. – 177 с.
5. Гербич Л. А. Фінансові та кредитні системи зарубіжних країн : навч. посіб. / Л. А. Гербич. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. – 440 с.
6. Благун С. І. Фінансові інновації як елемент фінансової системи // Вісник Хмельницького національного університету. 2021. №6. Том 2. С. 152 – 157.
7. Онишко С., Венгуренко Т. До питання доміант концептуальної трансформації відносин у ланцюгу “фінансова система – фінансовий ринок – фінансове посередництво” // Проблеми та перспективи економіки та управління. 2021. №1(25). С. 111 – 116.
8. Дудченко В. Ю. Роль та функції центрального банку у фінансовій системі // Науковий вісник Полісся. 2020. №1(20). С. 60 – 66.
9. Міжнародні фінанси: підручник. / Горбач Л. М., Плотніков О. В. — К.: Видавничий дім «Кондор», 2019. — 528 с.
10. Міжнародні організації: навчальний посібник; укладачі: Т. В. Андросова, О. В. Кот, В. О. Козуб; вид. 2-ге, перероб. та доп. X. : ХДУХТ, 2018. 235 с..
11. David S. Kidwell, David W. Blackwell, та Richard W. Sias (2019) Financial Institutions, Markets, and Money. John Wiley & Sons; 12th EMEA edition.
12. Сіденко С. , Рогач О. Міжнародні фінансові центри. Центр учбової літератури, 2022. – 260 с. |

Система оцінювання

Критерії оцінювання успішності студента та розподіл балів

100% остаточної оцінки є результатом підсумкового оцінювання (60%) та поточного оцінювання (40%).

Підсумкове оцінювання (залік): підсумковий тест (30%); презентація індивідуального завдання (30%)

Поточне оцінювання: проміжний тест (30%); виконання завдань під час практичних занять (10%)

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX
1–34	Незадовільно (потрібне повторне вивчення)	F

Норми академічної етики і політика курсу

Студент повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність.

Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту. Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/> |

Погодження

Силабус погоджено

Дата погодження, підпис

Завідувач кафедри
Олександр МАНОЙЛЕНКО

Дата погодження, підпис

Гарант ОП
Тетяна НАЗАРОВА